

ÖZET

NEVŞEHİR YÖRESİ KOYUNLARINDA TOXOPLASMA GONDİİ' NİN SEROPREVALANSI

ÖZTÜRK, Dilek Niğde Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Ana Bilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Bilge KARATEPE

Bu çalışma, Şubat 2010-Ağustos 2010 tarihleri arasında İç Anadolu Bölgesinde Nevşehir yöresinde bulunan koyunlarda *Toxoplasma gondii*'nin seroprevalansının araştırılması amacı ile yapılmıştır. Çalışmanın materyali olarak Nevşehir ilinde 7 farklı çalışma merkezine ait (Gülşehir, Nevşehir Merkez, Kozaklı, Acıgöl, Avanos, Hacıbektaş, Derinkuyu) 1 yaş ve üzeri toplam 180 koyun rastgele seçilerek kan örnekleri alınmıştır. Alınan kan örneklerinin serumları çıkarılmış *T. gondii* antikorları yönünden ELISA testi ile incelenmiştir. Nevşehir yöresinde ELISA testi ile incelenen toplam 180 koyunun 18 (%10.0)'ünün *T. gondii* antikorları yönünden seropozitif olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında en yüksek seropozitiflik %14.5 oranı ile 2 yaşındaki koyunlarda tespit edilirken en az seropozitiflik oranı ise %0 ile 5 yaşındaki koyunlarda belirlenmiştir. Cinsiyetlere göre 162 koyunun 18 (%11.1)'inde seropozitiflik tespit edilmiş, buna karşılık 18 koçta seropozitiflik saptanmamıştır. Ayrıca çalışma merkezleri açısından koyunlarda en yüksek seropozitiflik %32.0 oranı ile Avanos'da, en düşük seropozitiflik ise %2.9 oranı ile Kozaklı'da tespit edilmiştir. Elde edilen seropozitiflik oranlarında; koyunların yaş grupları ve cinsiyetlerinin istatistiksel olarak önemli ($p>0.05$) olmadığı, çalışma merkezlerinin ise istatistiksel olarak önemli olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Sonuç olarak, Nevşehir yöresinde koyunlarda *Toxoplasma gondii*'nin varlığı ilk kez bu çalışma ile belirlenmiştir.

Anahtar sözcükler : *Toxoplasma gondii*, koyun, Nevşehir, seroprevalans, ELISA

ABSTRACT

SEROPREVALENCE OF TOXOPLASMA GONDİİ IN SHEEP IN NEVŞEHİR PROVINCE

ÖZTÜRK, Dilek Niğde University Graduate School of Natural and Applied Sciences Department of Biology

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Bilge KARATEPE

This study was carried out in order to detect seroprevalence of *Toxoplasma gondii* in sheep of Nevşehir province which is located in Central Anatolia Region of Turkey between February 2010-August 2010. Blood samples were taken randomly from total of 180 sheep which were one year old or more than one year old, in Nevşehir province from seven different study sites (Gülşehir, Central Nevşehir, Kozaklı, Acıgöl, Avanos, Hacıbektaş, Derinkuyu). Blood samples were centrifuged to obtain serum samples. All of the serum samples were tested for antibodies to *T. gondii* by ELISA. The 18 (10%) of serum samples were found to be seropositive for antibodies to *T. gondii* by ELISA in Nevşehir province. The highest seropositivity rate was determined in 2 years old as 14.5% although the lowest seropositivity rate was in 5 years old as 0% in sheep. The 18 (11.1%) of 162 female sheep were found to be seropositive whereas the 18 rams were not found to be seropositive. In addition, the highest seropositivity rate in the study sites was determined in Avanos as 32%, although the lowest seropositivity rate in study sites was detected in Kozaklı as 2.9%. Seropositivity rates obtained to *T. gondii* among age groups and genders were found to be statistically insignificant ($p>0.05$) while the seropositivity to *T. gondii* among study centers was found to be statistically significant ($p<0.05$). As a result, presence of *Toxoplasma gondii* in sheep in Nevşehir province is detected for the first time in this study.

Keywords: *Toxoplasma gondii*, sheep, Nevşehir, seroprevalence, ELISA